

โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา

รายงานรอบ ๑๒ เดือน ปีงบประมาณ ๒๕๖๔

.....

๑. ความเป็นมา / พระราชดำริ

เนื่องจากปัญหาความยากจนและความทุุกยากของราษฎรในถิ่นทุรกันดารห่างไกลการคมนาคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนมักจะขาดแคลนอาหารจากการผลิตที่ไม่พอเพียงและการบริโภคไม่ถูกต้องทำให้เยาวชนในพื้นที่ดังกล่าวเติบโตอย่างไม่มีคุณภาพร่างกายอ่อนแอด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมีพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน

ด้วยทรงพระเมตตาที่จะช่วยเหลือเด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสหรืออยู่ในถิ่นทุรกันดารให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นโดยทรงเล็งเห็นว่าการพัฒนาจะนำไปสู่การเจริญเติบโตและการพัฒนาของเด็กทั้งร่างกายสติปัญญาและอารมณ์ได้อย่างเต็มศักยภาพทำให้เด็กเติบโตอย่างคนมีคุณภาพเป็นกำลังที่จะช่วยพัฒนาชุมชนของตนเองและประเทศชาติต่อไป

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงห่วงใยในภาวะโภชนาการของเด็กนักเรียนและเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคตทรงมีดำริว่า “เยาวชนเหล่านี้ควรจะได้บริโภคอาหารอย่างถูกหลักโภชนาการโดยโรงเรียนจัดให้มีการปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ขึ้นภายในโรงเรียนหรือสถานที่ใกล้เคียงเพื่อให้โรงเรียนมีรายได้จากการประกอบกิจกรรมดังกล่าวและนำมาเป็นค่าอาหารกลางวันนักเรียนตลอดไป” ทรงเริ่มต้นจากการดำเนินงานในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและขยายผลต่อไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนและโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามโดยมุ่งเน้นให้นักเรียนครูและผู้ปกครองร่วมทำการเกษตรในโรงเรียนแล้วนำผลผลิตที่ได้มาประกอบเป็นอาหารกลางวันซึ่งนอกจากช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหารกลางวันแล้วยังทำให้นักเรียนได้รับความรู้ด้านโภชนาการและด้านการเกษตรแผนใหม่ที่สามารถนำไปใช้ประกอบเป็นอาชีพต่อไป

๒. การสนองพระราชดำริฯ / การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร โดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา ได้เข้าร่วมดำเนินการใน ๒ กิจกรรม ดังนี้

- กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีได้แก่ การปลูกถั่วหรั่งข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ ๘๔-๑ และถั่วลิสงตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
- กิจกรรมผลิตผักปลอดภัย ได้แก่ ผักกินใบ และสนับสนุนการปลูกผักยกแคร่สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

๓.๑.๑เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการครบตามเกณฑ์ตลอดช่วงการศึกษา

๓.๑.๒เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางการเกษตรโภชนาการการแปรรูปและถนอมอาหารแก่ครู นักเรียนและผู้ปกครอง

๓.๑.๓เพื่อสร้างทักษะทางการเกษตรให้แก่นักเรียนเพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบอาชีพต่อไป

๓.๑.๔เพื่อสร้างแหล่งพันธุ์ดีของชุมชน

๓.๒วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของกรมวิชาการเกษตร

๓.๒.๑เพื่อผลิตพืชอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการให้แก่ครูและนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านบาไรยและ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมหาราช ๑ให้เพียงพอต่อความต้องการ

๓.๒.๒เพื่อฝึกหัดให้ครูและนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการดูแลรักษาพืชชนิดต่างๆตามความเหมาะสมแก่วัยของนักเรียนและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปลูกในครัวเรือนของนักเรียน

๓.๒.๓เพื่อนักเรียนได้เกิดความรักในอาชีพเกษตรได้เรียนรู้การเจริญเติบโตของพืชประกอบในวิชาเรียนของนักเรียนได้

๓.๒.๔เพื่อให้โรงเรียนมีรายได้จากการขายผลผลิตที่เกินความต้องการของโรงเรียนแก่ประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงและนำรายได้มาใช้จ่ายสำหรับการจัดซื้ออาหารที่จำเป็นที่ไม่สามารถผลิตได้ในโรงเรียนเพื่อเป็นอาหารกลางวันแก่นักเรียนต่อไป

๔. พื้นที่เป้าหมาย

๔.๑พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

๔.๑.๑ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านบาไรยตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๑๑ ตำบลปาดังเบซาร์อำเภอสะเตาะจังหวัดสงขลา

๔.๑.๒ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมหาราช๑ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๔ ตำบลเขาแดง อำเภอสบไถ่ จังหวัดสงขลา

๕. หน่วยงานรับผิดชอบ

๕.๑หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

๕.๑.๑ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสงขลา

๕.๒หน่วยงานวิชาการ

๕.๒.๑หน่วยงานหลัก : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา

๕.๒.๒หน่วยงานร่วมดำเนินการ : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่๘

๖. งบประมาณ

ในปีงบประมาณ๒๕๖๔ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๗. ผลการดำเนินงาน

๗.๑กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

๗.๑.๑แปลงต้นแบบ / แปลงสาธิต

- สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง ข้าวโพดพันธุ์ ๘๔-๑ และถั่วหรั่งพันธุ์สงขลา ๑ เพื่อใช้สำหรับบริโภคภายในโรงเรียน

- ออกติดตามผลการดำเนินงานการปลูกข้าวโพด ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เพื่อเป็นอาหารกลางวันให้แก่นักเรียน

๗.๒กิจกรรม ผลิตผักปลอดภัย

๑. สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผักประกอบด้วย ถั่วฝักยาว พืชตระกูลถั่วแดงขาว พืชตระกูลถั่วขาว มะเขือเปราะ มะเขือเทศมะเขือเทศสีดาพริกส้ม และมะละกอแขกดำ โดยเฉพาะต้นกล้าสนับสนุนเพื่อเป็นอาหารกลางวันแก่นักเรียน โดยได้จัดกิจกรรมปลูกผัก ร่วมกับนักเรียน ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านบาไรย์ตำบลปาดังเบซาร์อำเภอสะเตาะจังหวัดสงขลา และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมหาราช๑ ตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ระหว่างวันที่ ๒๘-๒๙ มกราคม ๒๕๖๔

๒.ออกติดตามผลการดำเนินงานปลูกผัก ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เพื่อเป็นอาหารกลางวันให้แก่นักเรียน

๘. ผลสำเร็จ / ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

นักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ทั้ง ๒ แห่ง เกิดการเรียนรู้ด้านการผลิตพืชและมีอาหารกลางวันสำหรับบริโภคที่หลากหลายขึ้น

๙. ปัญหา / อุปสรรค

เนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 ทำให้ไม่สามารถออกไปปฏิบัติหน้าที่ได้ ตามที่วางแผนไว้

ภาพกิจกรรม

ภาพที่ 1 กิจกรรมการปลูกผัก ให้กับนักเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบาโรย อ.สะเดา จ.สงขลา

ภาพที่ 2 บรรยายและสาธิตการผลิตปุ๋ยหมักพระราชทาน ให้กับนักเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบาโรย อ.สะเดา จ.สงขลา

ภาพที่ 3 กิจกรรมการปลูกผัก ให้กับนักเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมาหาราช 1 อ.สะบ้าย้อย จ.สงขลา

ภาพที่ 4 ติดตามกิจกรรมการปลูกผัก และข้าวโพดในช่วงปิดภาคเรียน ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนบ้านบาไรย
อ.สะเดา จ.สงขลาและ โรงเรียนตำรวจตระเวนมาหาราช 1 อ.สะบ้าย้อย จ.สงขลา